

Hjalmar Branting: Tal på första maj 1902

Talare
Hjalmar Branting
Riksdagman

Datum
1 maj 1902

Plats
Stockholm

Afdelningsledare var här hr E. H. Åkerblom. Denna öppnade mötet med att påpeka att våra motståndare i dag icke gärna kunna säga, att majdemonstrationen är utanpolitisk betydelse, ty i detta väder gå vi sannerligen ej ut att demonstrera för ro skull. Utgångspunkten för den rösträttsrörelse, som nu brusar fram genom vårt land, förskrifver sig från ett år tillbaka, då riksdagen antog härordningsförslaget. Dåframtvingos löften af regeringen och flera riksdagspartier om utvidgning af demedborgerliga rättigheterna, så att Sverige måtte bli ett folk. Tyvärr ha dessa löften i år fattats af de maktagande så, som om det endast gällde en vanlig riksdagsfråga, ej en fråga, för hvilken hela folket hyste intresse. Rent typiskt för denna åskådning, att det hela är en köpslag mellan dem, som ha makten i riksdagen, är regeringens rösträttsförslag, som hälsats med förvåning öfver allt, men till hvars förmån mandock måste medgifva, att de tagit fasta på sådana punkter, som man trodde vara antagliga i riksdagen. Man hade aldrig tänkt sig en folkvilja bredvid den officiella, som manifesterar sig vid riksdagsmannavalen. Lika väl som regeringen tänkt sig instängandet af frågan inom ramen af de bådarummen på Riddarholmen, likaväl hade riksdagens ”frisinnade” tänkt sig redan från början nödvändigheten af en kompromiss. Så uppkom fjärran från de känslor, som visa sig i de djupa lagren, samlingspartiets höjande af rösträttsfanan med undanskjutande af den allmänna rösträtten. Gent emot dessa kompromisspartier har plötsligt på arenan träd fram en tredjefaktor, folket själf. Det blir icke fred i landet, icke slut på agitationen, förr än den allmänna och lika och direkta rösträtten är genomförd. Ekot af de hundratusen röster, som nu öfverallt i vårt land höres för detta kraf, har trängt in i de vacklandes led i riksdagen. De se, att bakom dessa röster finnes en vilja. Både konservativa och liberala måste konstatera, att krafvet på full och helmedborgarrätt – öfverallt i landet reser sig. Sedan 1865 ha vi ej sett en sådan folkrörelse. Och då var det i öfvervägande grad borgarståndet, som öfvadepåtryckning. Nu är det fjärde ståndet, som går i teten. Nu gäller det arbetarnas införlifvande i samhället. Först ha de blott haft skyldigheter, nu fordra de rättigheter. Man ser, hur den ena gruppen efter den andra af dem, som

stå öfver strecket, ryckesmed. Det gäller hela nationens sammanförande till ett folk. I söndags sågo vi ettflertal af de bildade klasserna för första gången rycka in i arbetarnas led. I Uppsala havi en af de senaste dagarna sett, hur man bland studenterna antog en resolution om allmän rösträtt, fastän en af samlingspartiets koryféer höll föredrag för kompromissprogrammet. Detta är ett tidens tecken. Det visar att vår uppmarsch väckt gehör. Vi må hoppas, att den äfven visar sig kunna rycka med sig riksdagens tveksamma partier, så att krafvet på den allmänna rösträtten ej blott kommer att stå som ett principuttalande, utan som en vädjan att låta de små synpunkterna falla. Konstitutionsutskottet är nu ifullt arbete. Och så mycket vet man, att regeringens förslag, så finurligt uttänkt, redan är borta ur spelet. Det gäller nu att ej stöta bort de vacklande, utan söka öfvertyga dem om det berättigade i arbetarnas kraf, så att rörelsen ej blir blott en arbetarrörelse, utan en folkrörelse. I förhoppning härom höja vi ett lefve för den allmänna, lika och direkta rösträtten.

Taggar

1 maj, 1900-tal, 1902, Första maj, Man, Politiska tal, Socialdemokraterna

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/hjalmar-branting-tal-pa-forsta-maj-1902>